

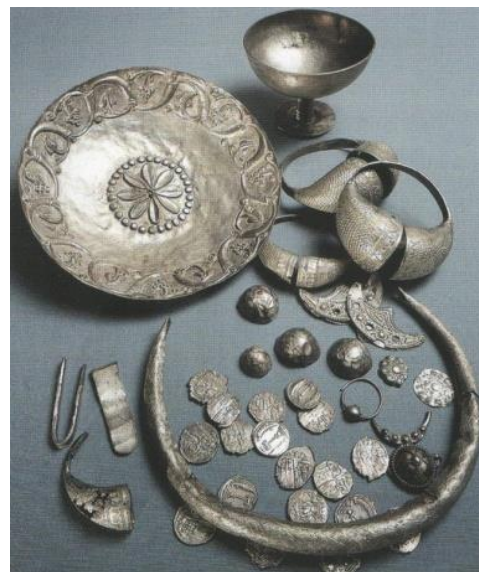
Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnázia

11. ročník, školský rok 2018/19

Testové úlohy pre kategóriu E (7. ročník ZŠ a 2. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* Az avarok bejövetelével kezdtek behatolni a szlávok közé az ún. nomád kézművesek. Megrendelésre képesek voltak különböző ékszereket készíteni a vevő igényei szerint. Kézügyességükről tanúskodnak a területünkön talált kincsek is, amelyek a mellékelt ábrán láthatók.

- A. Hol találták meg az ábrán látható kincset (írd le a város vagy a település nevét)?
- B. Melyik birodalomból származhatott az a kereskedő vagy ékszerész, aki készítette?

2.* Képzeld el, hogy időszámításunk utáni 3. évszázadban római katonaként Szlovákia területén találád magad és lehetőség lenne ellátogatni a *balneum-ba*. Az alább felsorolt lehetőségek közül válaszd ki, milyen tevékenységet végeznél ott és a felsorolt szlovákiai helységek közül hol volt a *balneum*?

A. Hidat építenénk a folyón át	1. Trenčín
B. Megfürödnénk a fürdőben.	2. Zemianske Kostolany (Nemeskosztolány)
C. Új katonai laktanyát építenénk.	3. Bratislava – Dúbravka (Pozsonyhidegkút)
D. Bevásárolnánk germán piacon.	4. Košice – Šaca (Kassa – Saca)

3.* Hogy nevezték törzsfőnöküket (uralkodójukat) az avarok?

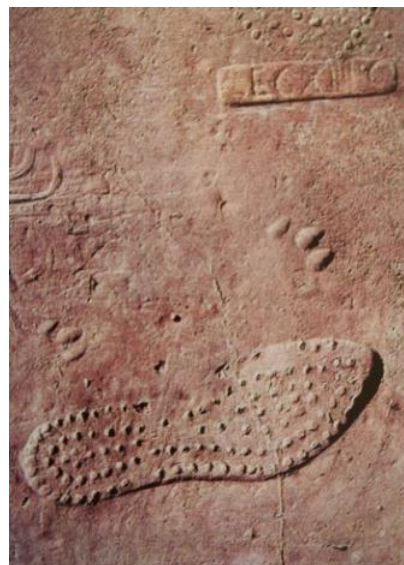
4.* Állítsd párba a személyeket és érdemeiket.

A. Marobud	1. először egyesítette Morávia és Szlovákia területét.
B. Attila	2. megfosztotta trónjától az utolsó nyugatrómai császárt.
C. Vanius	3. a catalaunumi csata vesztese volt
D. Odoaker	4. nagy birodalomba egyesítette a germán törzseket

5.* Az alábbi szövegben találd meg és javítsd ki a hat helytelen információt. A vastagbetűs szavak helyesek.

*Területünkön egy ideig **Marcus Aurelius** bizánci császár is tartózkodott. Abban az időben seregei a szemita törzsek ellen harcoltak. A Garam folyónál könyvet írt **Elmélkedések** címmel. A háború, melyet iráni háborúnak is neveznek 5 évig tartott és **a csodálatos** tűz legendájához kapcsolódik.*

6.* A rómaiak téglát használtak a katonai táborok építéséhez. A téglákat bélyeggel jelölték. A képen római katona cipőjének lenyomata látható egy téglán, melyet a területünkön állomásozó légió bélyegével jelöltek meg.

A. Melyik légió tagjai készítették?

B. Melyik szlovákiai településen állt a táboruk?

C. Ez a légió arról is híres volt, hogy részt vett a közel –keleti harcokban. Visszatérésekor foglyokat, mint rabszolgákat hozott magával. **Melyik nemzet tagjai voltak ezek a foglyok?**

7.* Írd le a történész a nevét – legalább a vezetéknévét (2018 év végén halt meg), aki a legrégebbi történelmünkkel is foglalkozott. A Stopy dávnej minulosti publikáció alapján lehetett felkészülni a történelmi olimpiászra.

8.* A betűhalmazokból állítsd össze a népvándorlásban részt vevő 7 törzs nevét, elődeink megnevezését, 4 szláv isten nevét, 2 szláv erődítmény nevét és egy uralkodó nevét, aki Szlovákiában is uralkodott.

NIALA, PIDIGE, GÓVIZITI, TIGÓOSTRO, DALIVAN, LOVIARUHE, NIHU
VANIASLO, ROGSVA, NUREP, LESVE, RENAMO, TRANI, DIMBEPO, MÍRMOJ

9.* Tömören magyarázd meg, miért nem voltak a római katonák sírjában fegyverek, amelyeket harcaik során használtak.

10.* Helyezd időrendi sorrendbe a történelmi eseményeket. Kezd a legrégebbi eseménnyel. A válaszíven írd a számokhoz az eseményt jelölő betűt.

- A. A szlávok Vogastisburgnál legyőzték a frankokat.
- B. I. Mojmir fejedelem elfoglalta a Nyitrai Fejedelemséget.
- C. A vandálok kifosztották Rómát.
- D. Sziklafelirat létesült a trencsényi vár egyik kőén.
- E. A harcias hunok betörték Európába.

11.* Ismeretes, hogy a szlávok nem tartoztak a békés törzsek közé. Ezt egy bizánci történésztől tudtuk meg, aki leírta elődeink harci stílusát, kínzó- és kivégző módszereit.

- A. Hogy hívták az említett történészt?
- B. Nemzetnek nevezte –e a történész a szlávokat? Írd le, milyen nemzetnek nevezte őket.
- C. A szlávok támadása idején melyik országban kínozták halálra Azbadam-ot, a lovas csapat vezérét?

12.* Régész barátod nemrég rátalált a *kenotáfiumra*.

- A. Írd le, milyen régészeti emléket talált a barátod.
- B. Írd le, Szlovákia melyik térségében találták meg a kenotáfiumot.
- C. Írd le a régész nő vezetéknevét, aki ezen a helyen vezette az ásatásokat.

13.* A kör alakú épület kupoláját egy darab mészkőből faragták. A jelenlegi Olaszország északkeleti területén található. Melyik középkori királyság választotta fővárosának a területet?

16. Ahhoz, hogy Luxemburgi Zsigmond, mint a huszita háborúk új győztese (lipanyi csata győztese) részt akart volna venni a rozgonyi csatában, hány évet kellett volna visszatérnie az időben?

17. Az alábbiakban a nyitrai dukátus kiválasztott részfejedelmeinek névsora található. Helyezd őket időrendi sorrendbe, az elsőtől az utolsóig. A válaszíven található számokhoz írd a neveknel található megfelelő betűt.

- A. Vazul
- B. Mihály
- C. Szár László (Ladislav Lysý)
- D. Álmos
- E. Béla

18. Ha a válasz NGYSZOMBAT, akkor melyik két kérdést tettük fel?

- A. Melyik városban volt a bányakamara székhelye?
- B. Melyik várost foglalta el Csák Máté hadserege?
- C. Melyik város kapott elsőként városi kiváltságokat?
- D. Melyik várost fosztották ki a kunok?
- E. Melyik város lett a Thurzó – Fugger Társaság székhelye?

19. Írd le a három város nevét, amelyek az újkor legjelentősebb kereskedelmi központjai közé tartoztak. A válaszíven vedd figyelembe a városok neveinek kezdőbetűit.

20. Egy bizonyos olasz krónikáíró, mint a magyarországi események szemtanúja a következőket írta le:

„Mert a mezőkön és az utakon sok halandónak a teste feküdt, némelyik levágott fejjel, némelyik darabokra szabdalva, a falvakban és egyházakban pedig, amelyekben menekülést kerestek, összeégve. Ez a vész, ez a pusztulás, ez a romlás foglalta el kétnapi járóföldre az utakat...”

- A. Melyik év eseményeit írta le a krónikáíró?
- B. Írd le, ki okozta a pusztulást Magyarországon.
- C. Írd le a krónikáíró nevét.

21. Melyik gyarmathatalomról mondhatták a 16. században, hogy „az ország felett soha nem nyugszik le a nap“?

- A. Amerikáról
- B. Japánról
- C. Spanyolországról
- D. Hollandiáról

22. Magyarországon a 14. század eleje mozgalmas időszak volt. A leghatalmasabb főurak nagy tartományokat hoztak létre, amelyekben nem a király parancsolt, hanem ők. Írd le a két leghatalmasabb főúri család nevét, sorold hozzájuk a város nevét, melyet birtokoltak/uraltak. Ebben a korszakban melyik királyi család került a magyar trónra?

- A. Eperjes
- B. Kézsmárk
- C. Trencsén
- D. Komárom
- E. Nagyszombat
- F. Lőcse
- G. Selmecbánya

23. Fejtsd meg a kusza szavakat és sorold hozzájuk a megfelelő jellemzést.

A. GEHUTINO	1. szerzetesrend, 16. században alapították
B. RANUMFAKTÚA	2. műszer, mellyel a csillagok állása szerint navigálták hajókat
C. ANTKDRVA	3. így nevezték a protestánsokat Franciaországban
D. PÉCYDIAENKLO	4. kézi műhely, mely a munkamegosztáson alapult
E. TIZUJEI	5. a francia felvilágosultak műve

24. Ha hinnél abban, hogy Isten teremtette a világot, de tovább már nem törődik vele, nem avatkozik bele a történesekbe, milyen filozófiai irányzatot hirdetnél?

- A. ateizmus
- B. kommunizmus
- C. deizmus
- D. empirizmus

Autori: Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský, Mgr. Lenka Truchanová

Recenzent: Mgr. Barbora Kopuncová

Preklad: Ing. Veronika Zsideková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2019